

Paragraf 140

Ärendenummer KS2022/237

Reservkraftsinriktning för Enköpings kommun

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsens föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Anta utredningens förslag på ambitionsnivå för reservkraftförsörjning.
2. Ger samtliga nämnder i uppdrag att arbeta för att uppfylla ambitionsnivån.
3. Uppdra till kommunstyrelsen att arbeta med att renovera kommunens reservkraft & inkopplingspunkter.
4. Rekommendera Enköpings moderbolag att Ena energi ska genomföra de simuleringar och tekniska tester som behövs för att avgöra anläggningens reglerbarhet vid ö-drift.
5. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att återkomma under hösten 2022 med förslag på en tidplan för återkoppling till kommunstyrelsen om hur arbetet fortskrider.

Beskrivning av ärendet

I maj 2021 beslutade kommunfullmäktige att kommunstyrelsen får i uppdrag att fram en ambitionsnivå för elförsäljning till samhällsviktiga verksamheter (KS2021/8). Rapporten som bifogas i detta ärende svarar på det uppdraget. Kravställningen mot kommunens beredskap för att hantera störningar på elförsörjningen är juridiskt inte helt tydlig. Däremot står det tydligt att våra verksamheter behöver kunna drivas, oavsett typ av störning. Med perspektiv på totalförsvarsutredningens dimensionering om tre månader av "störda förhållanden" finns det behov av att höja nuvarande nivå av beredskap på området.

Tillgången på reservkraft i kommunen är eftersatt. Samtidigt har vi en stor potentiell resurs i kraftvärmeverket som drivs av ENA energi. Den potentiella resursen i kraftvärmeverket utgår från möjligheten att bedriva så kallad ödrift. Ödrift är enkelt uttryckt ett läge där stadsnätet i Enköping frikopplas från regionnätet och elektriciteten som genereras från kraftvärmeverket är källan till eltillförsel.

För att möjliggöra en sådan lösning önskar Kommunstyrelsen nu att gå in i ett pilotprojekt med berörda aktörer för att utreda hur, och till vilken kostnad, en

ödriftsfunktion skulle kunna införlivas som en beredskapsresurs. Utöver detta behöver ett underhållsarbete och en djupare genomgång av kommunens nuvarande reservkraft, samt inkopplingspunkter i fastigheter, att genomföras. Detta för att säkerställa exempelvis måltidsproduktion vid störda förhållanden.

Ärendets beredning

I arbetet med ärendet har ett flertal förvaltningar, ENA energi, samt nätägare varit involverade.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att en ökad förmåga till beredskap inom elförsörjning är en vital del i Enköpings förmåga att stå emot såväl allvarliga kriser som hot kopplade till höjd beredskap.

Yrkanden

Anders Wikman (NE) yrkar att på följande tilläggsyrkande:

Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att återkomma under hösten 2022 med förslag på en tidplan för återkoppling till kommunstyrelsen om hur arbetet fortskrider.

Peter Book (M) yrkar bifall till Anders Wikmans (NE) tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och ett tilläggsyrkande.

Ordförande frågar först om kommunstyrelsens kan beslutar i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut och finner att kommunstyrelsens beslutar så.

Ordförande frågar sedan om kommunstyrelsen bifaller eller avslår Anders Wimans (NE) yrkande och finner bifall.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, kommunstyrelsens arbetsutskott, 2022-05-10, § 93

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2022-03-16

Reservkraftsinriktning Enköpings kommun

Protokollsutdrag, kommunfullmäktige, 2021-05-17, § 70

Paragraf 93

Ärendenummer KS2022/237

Reservkraftsinriktning för Enköpings kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Anta utredningens förslag på ambitionsnivå för reservkraftförsörjning.
2. Ger samtliga nämnder i uppdrag att arbeta för att uppfylla ambitionsnivån.
3. Uppdra till kommunstyrelsen att arbeta med att renovera kommunens reservkraft & inkopplingspunkter.
4. Rekommendera Enköpings moderbolag att Ena energi ska genomföra de simuleringar och tekniska tester som behövs för att avgöra anläggningens reglerbarhet vid ö-drift.

Sammanfattning

I maj 2021 beslutade kommunfullmäktige att kommunstyrelsen får i uppdrag att fram en ambitionsnivå för elförsäljning till samhällsviktiga verksamheter (KS2021/8). Rapporten som bifogas i detta ärende svarar på det uppdraget.

Kravställningen mot kommunens beredskap för att hantera störningar på elförsörjningen är juridiskt inte helt tydlig. Däremot står det tydligt att våra verksamheter behöver kunna drivas, oavsett typ av störning. Med perspektiv på totalförsvarsutredningens dimensionering om tre månader av "störda förhållanden" finns det behov av att höja nuvarande nivå av beredskap på området.

Tillgången på reservkraft i kommunen är eftersatt. Samtidigt har vi en stor potentiell resurs i kraftvärmeverket som drivs av ENA energi.

Den potentiella resursen i kraftvärmeverket utgår från möjligheten att bedriva så kallad ödrift. Ödrift är enkelt uttryckt ett läge där stadsnätet i Enköping frikopplas från regionnätet och elektriciteten som genereras från kraftvärmeverket är källan till eltilförsel.

För att möjliggöra en sådan lösning önskar Kommunstyrelsen nu att gå in i ett pilotprojekt med berörda aktörer för att utreda hur, och till vilken kostnad, en ödriftsfunktion skulle kunna införlivas som en beredskapsresurs.

Utöver detta behöver ett underhållsarbete och en djupare genomgång av kommunens nuvarande reservkraft, samt inkopplingspunkter i fastigheter, att genomföras. Detta för att säkerställa exempelvis måltidsproduktion vid störda förhållanden.

Ärendets beredning

I arbetet med ärendet har ett flertal förvaltningar, ENA energi, samt nätägare varit involverade.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att en ökad förmåga till beredskap inom elförsörjning är en vital del i Enköpings förmåga att stå emot såväl allvarliga kriser som hot kopplade till höjd beredskap.

Yrkanden

Anders Lindén (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2022-03-16
Reservkraftsinriktning Enköpings kommun

Kommunledningsförvaltningen
Magnus Jakobsson
Beredskapsstrateg
Magnus.jakobsson@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Reservkraftsinriktning för Enköpings kommun

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- 1) anta utredningens förslag på ambitionsnivå för reservkraftförsörjning.
- 2) ger samtliga nämnder i uppdrag att arbeta för att uppfylla ambitionsnivån
- 3) uppdra till kommunstyrelsen att arbeta med att renovera kommunens reservkraft & inkopplingspunkter.
- 4) rekommendera Enköpings moderbolag att Ena energi ska genomföra de simuleringar och tekniska tester som behövs för att avgöra anläggningens reglerbarhet vid ö-drift.

Ärendet

Bakgrund

I maj 2021 beslutade kommunfullmäktige att kommunstyrelsen får i uppdrag att fram en ambitionsnivå för elförsäljning till samhällsviktiga verksamheter (KS2021/8). Rapporten som bifogas i detta ärende svarar på det uppdraget.

Kravställningen mot kommunens beredskap för att hantera störningar på elförsörjningen är juridiskt inte helt tydlig. Däremot står det tydligt att våra verksamheter behöver kunna drivas, oavsett typ av störning. Med perspektiv på totalförsvarsutredningens dimensionering om tre månader av "störda förhållanden" finns det behov av att höja nuvarande nivå av beredskap på området.

Tillgången på reservkraft i kommunen är eftersatt. Samtidigt har vi en stor potentiell resurs i kraftvärmeverket som drivs av ENA energi.

Den potentiella resursen i kraftvärmeverket utgår från möjligheten att bedriva så kallad ödrift. Ödrift är enkelt uttryckt ett läge där stadsnätet i Enköping frikopplas från regionnätet och elektriciteten som genereras från kraftvärmeverket är källan till eltillförsel.

För att möjliggöra en sådan lösning önskar Kommunstyrelsen nu att gå in i ett pilotprojekt med berörda aktörer för att utreda hur, och till vilken kostnad, en ödriftsfunktion skulle kunna införlivas som en beredskapsresurs.

Utöver detta behöver ett underhållsarbete och en djupare genomgång av kommunens nuvarande reservkraft, samt inkopplingspunkter i fastigheter, att genomföras. Detta för att säkerställa exempelvis måltidsproduktion vid störda förhållanden.

Ärendets beredning

I arbetet med ärendet har ett flertal förvaltningar, ENA energi, samt nätägare varit involverade.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att en ökad förmåga till beredskap inom elförsörjning är en vital del i Enköpings förmåga att stå emot såväl allvarliga kriser som hot kopplade till höjd beredskap.

Ekonomiska konsekvenser

Ambitionsnivån syftar till att använda kommunens resurser mer effektivt genom att varje förvaltning inte ensam behöver ha beredskap för hela händelsen. Eftersom åtgärderna för att uppnå ambitionsnivån rymms inom verksamheternas grunduppdrag ska eventuellt ökade kostnader hanteras inom nämndernas budgetramar.

Initialt bedömer kommunledningsförvaltningen att kostnader motsvarande 100 tkr kommer att behövas för exempelvis renovering av reservkraft samt inkopplingspunkter. Detta är en kostnad som inte får finansieras med den statliga ersättning (s.k. 2:4-medel) som finansierar den största delen av kommunens krisberedskaps- och totalförsvarsplaneringsarbete. Den ökade kostnaden hanteras inom kommunstyrelsens budgetram.

Kostnaden för att hantera kommunens tillgång till reservkraft framöver, men även andra beredskapshöjande investeringar, bedöms uppgå till 50 tkr årligen. Denna kostnad kommer att hanteras inom ramen för ordinarie budgetprocess.

Gällande ö-driftskostnader så kommer vissa investeringar behöva genomföras, dessa ska dock ses i relation till ett minskat behov av införskaffande av annan reservkraft, drift och underhåll samt drivmedelshantering. På kort sikt innebär satsningen att kostnaden handlar om prioriteringar i arbetstid. Själva simuleringen som behöver genomföras av Ena energi kommer att innebära en kostnad som uppskattas ligga mellan 500 och 1000 tkr. Beroende på utfallet av den ansökan som ska skickas in till staten för att kunna finansiera ödriftsprojektet kan det framöver tillkomma ytterligare kostnader för kommunen eller Ena energi.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Att trygga försörjningen av elektricitet, även om det sker i viss begränsad utsträckning, för kommunens invånare kan ha tydligt positiva konsekvenser ur ett socialt perspektiv. De rörelser som funnits i samhället över tid, den allt tydligare hotbilden som också kommuniceras nationellt, innebär att många kommunmedlemmar har en oro kopplad till samhällets beredskap. Än större skulle åtgärderna öka robustheten för några av kommunens mest centrala åtaganden vad gäller liv och hälsa.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2022-03-16
Reservkraftsinriktning Enköpings kommun

Hannu Högberg
Tf. kommundirektör
Enköpings kommun

Magnus Jakobsson
Beredskapsstrateg
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Vilka nämnder gäller detta? SKRIV DET
Trygghets- och säkerhetsavdelningen

Reservkraftsinriktning Enköping

Kommunledningsförvaltningen
Magnus Jacobsson
0171-626380
magnus.jacobsson@enkoping.se

Ärendenummer
Änr

Dokumenttyp

Beslutad av

Gäller f.om.

Gäller t.om.

Ersätter

Gäller för

Ansvarig funktion

Reviderad

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
Inledning	5
Bakgrund	6
Behovet	7
Nuläge	7
Framåt	9
Slutsats.....	10

Sammanfattning

Ingenstans i lagstiftningen som ligger till grund för kommunala verksamheter framgår det att det är tillåtet att göra undantag som betyder att de kan låta bli att utföra verksamheterna. Det som framgår är en skyldighet att förebygga och planera inför eventuella risker och sårbarheter, där säkerställande av tillgång till reservkraft kan vara en del. Om det fastställs att reservkraft är nödvändigt för att upprätthålla en viss verksamhet så ska det också finnas tillgängligt.

Enköping har ett stort antal samhällsviktiga verksamheter som måste kunna upprätthållas även under störningar i elleveranser. För att åstadkomma detta med enbart mobila och container baserade reservkraftaggregat behövs det både initialt stora inköp samt att det tillkommer löpande provnings och underhållskostnader och en strategi för bränsleförsörjning som är robust nog att fungera även under perioder med återkommande elavbrott och eventuella ransoneringar.

Genom ödrift skulle kommunen få ett diversifierat sätt att driva många av sina, i tätorten, placerade verksamheter. Behovet av mobil reservkraft skulle minskas och därmed också riskerna med säkra bränsleleveranser under störda förhållanden.

Fram till nu har utredningen skett med endast insatser av lite tid och möten med olika intressenter, det rekommenderas att det tillsätts en riktig projektgrupp som ges uppdraget att dels genomföra simuleringen av ödrift på Ena energi, dels utifrån svaret från SvK gör en kostnadskalkyl av ödriftsalternativet inklusive driftskostnader och intäkter som kan jämföras med ett alternativ med enbart reservkraft till verksamheterna.

Inledning

Enligt MSB:s stödmaterial¹ för reservkraft framgår det att,

Behovet av reservkraft är tudelat, där individens och samhällets perspektiv flätas samman. Ett långvarigt elavbrott ska påverka individen så lite som möjligt, oavsett vad händelsen får för konsekvenser måste grundläggande funktioner som trygghetslarm och SOS Alarm fungera. Att kunna bo kvar i sitt hem och handla livsmedel anses som grundläggande behov.

Det är samhällets ansvar att upprätthålla och tillgodose dessa funktioner och behov vid händelse av en kris, i syfte att minimera konsekvenserna. Målet är att bibehålla samhällsviktiga verksamheter, ingjuta trygghet samt att planera för ett robust krishanteringssystem. Vid större händelser, som ett långvarigt elavbrott, handlar det också om att minimera ekonomiska förluster.

Nyttan med reservkraft uppenbaras ur både det individuella och samhälleliga perspektivet. Det exakta värdet av att ha tillgång till reservkraft vid ett elavbrott är svårberäknligt eftersom många faktorer spelar in – men främst handlar det om liv.

Ingenstans i lagstiftningen som ligger till grund för kommunala verksamheter framgår det att det är tillåtet att göra undantag som betyder att de kan låta bli att utföra verksamheterna. Det som framgår är en skyldighet att förebygga och planera inför eventuella risker och sårbarheter, där säkerställande av tillgång till reservkraft kan vara en del. Om det fastställs att reservkraft är nödvändigt för att upprätthålla en viss verksamhet så ska det också finnas tillgängligt. I vissa fall kan det vara acceptabelt med ett elavbrott på x antal timmar i relation till kostnaderna och vikten av att den enskilda verksamheten kan fungera trots ett elavbrott, medan det i andra fall kan vara absolut nödvändigt med tillgång till reservkraft och oacceptabelt med ett avbrott på mer än några sekunder. Till exempel kan det vara rimligt att stänga bibliotek som en följd av ett elavbrott, men oacceptabelt att låta människor på vård- och omsorgsboenden vistas i nedkyllda lokaler till följd av samma elavbrott.

Totalförsvaret

Utgångspunkten för planeringen av totalförsvaret ska vara att under minst tre månader kunna hantera en säkerhetspolitisk kris i Europa och Sveriges närområde som innebär allvarliga störningar i samhällets funktionalitet samt krig under en del av denna tid.

Störningar i logistikflöden medför att det under dessa tre månader kommer vara återkommande avbrott men inte helt avskurna leveranser av t ex. el vatten transporter etc. vikt måste beaktas i planering och dimensionering av kommunens förmåga.

Bakgrund

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat kommunens kris- och katastrofberedskap kopplat till el- och vattenförsörjning. Granskningen syftar till att bedöma om kommunen har en ändamålsenlig beredskap för att kunna hantera allvarliga händelser och kriser inom el- och vattenförsörjningen. Resultatet av granskningen redovisas i Revisionsrapport - Granskning av kommunens kris- och katastrofberedskap kopplat till el- och vattenförsörjning och medföljande missiv med ärendenummer KS2021/8.

Gällande elberedskap så rekommenderade revisionen att kommunstyrelsen säkerställer att

- förmågan till ödrift prövas i den pågående inventeringen gällande behovet av reservkraft . Även om kommunen inte äger eller driver elproduktionsanläggningar, kan man bekosta anpassningar som behövs för att ett kraftverk ska klara ödrift, exempelvis att kraftverket ska kunna svara för frekvensregleringen.
- samverkan mellan kommunen och ENA Energi AB systematiseras och att bolaget inkluderas i den pågående inventeringen gällande behovet av reservkraft.

I svaret på revisionsrapporten beslutas att Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en ambitionsnivå för elförsörjning till samhällsviktiga verksamheter.

Behovet

I princip all kommunal verksamhet har ett starkt elberoende men det finns ytters få verksamheter som har en framtagen reservkraftshantering, och i de fall det finns är uthålligheten inte dimensionerad utifrån några specifika krav.

De verksamheter som har en direkt påverkan på människors liv och hälsa är;

- Kommunalt drivna omsorgsboenden
- Måltidsservice
- VA

Verksamheter som utgör en viktig stödfunktion till verksamheter är

- IT
- Krisledning

Aspekter att väga in inför framtidabehov

- Ska kommunen ha trygghetspunkter för medborgare och i vilken omfattning?

Nuläge

Kommunen har för närvarande reservkraft för de största dricksvattentäkterna, dimensionering för bränsle idag medger endast kontinuerlig drift under 12 timmar vid full belastning. Beaktat totalförsvarsdimensioneringen på 3 månader med återkommande störningar bedöms det inte rimligt att anta att inga avbrott kommer vara längre än 12 timmar, och att det alltid efter ett avbrott kommer finnas leveransmöjlighet innan nästa störning.

Däremot är det nästintill omöjligt att med tillgängligt underlag beräkna vad som är en rimlig nivå, man kan dock visa att det skulle krävas väldigt stora lager

bränsle för längre perioder av kontinuerlig drift, enbart dricksvatten som exempel skulle behöva ca 30 kubikmeter bränsle för att klara en veckas drift för tätorten. Om man då lägger på alla annan kommunalt samhällsviktig verksamhet inser man att det krävs väldigt stora mängder bränsle.

Det finns ett gammalt avtal om leverans av drivmedel till kommunen men där det är satt en leveranstid på 5 dagar vid större mängder, detta avtal är antagligen inte längre gällande men vid eventuellt nytecknande av avtal bör det säkerställas att dels leverans kan ske även vid omfattande strömavbrott i riket samt att leveranstiden är en viktig parameter vid dimensionering av kommunens lagerhållning.

Utöver reservkraft för dricksvatten har kommunen nio st mobila reservkraftaggregat av olika storlek, varav tre ska vara driftklara och användas av räddningstjänsten i Veckholm, Örsundsbro och Fjärdhundra där stationerna även ska kunna fungera som trygghetspunkter. Dessa trygghetspunkter är mindre lokaler endast ämnade för att medborgare ska kunna komma och värma sig en kort stund, få information och ladda telefon/dator. Det finns idag inga utsedda trygghetspunkter med bättre faciliteter som värmestuga för större antal personer och möjlighet till matlagning eller hygien. I gamla provprotokoll för reservkraft framgår det dock att det funnits planer att använda vissa skolors kök och matsalar som värmestugor. Dessa planer är inte möjliga att följa i dagsläget.

Det finns ett fast aggregatet i idrottshuset vilket är av en äldre variant och det är oklart om, och i så fall hur länge den kommer kunna fungera till att driva Idrottshuset i en händelse av elbortfall.

Enligt de protokoll från 2015 som finns tillgängliga är det förberett för inkoppling av reservkraft på tre av kommunens omsorgsboenden, resterande finns det inga uppgifter om. Sex av skolorna har möjlighet att koppla in reservkraft, varav en är gamla WGY, det har förts diskussioner inför uppförandet av nya WGY som blir det största produktionsköket, det ska projekteras för möjligheten att koppla in reservkraft men inte köpas in någon fast.

Man kan således redan nu konstatera att det inte finns tillräcklig reservkraft för att driva all den samhällsviktiga verksamhet som kommunen ska tillhandahålla

vid ett mer omfattande strömavbrott, det kan ej heller antas att uthålligheten är särskilt god om det blir ett långvarigt avbrott.

Utöver ovan redovisad reservkraft finns ett större aggregat vid gamla kommunhuset vilket bedöms vara i gott skick, det har inte framkommit i någon dokumentation några specifika planer för hur det ska användas. Samt ett fast aggregat i kommunens bergtrum i Enöglå, för detta har ingen skriftlig dokumentation hittas, muntligen information indikerar att det minst varit ca 30 år sedan det provkörts.

Framåt

Kommunens behov av mobila reservkraftverk är relativt stort om varje enskild verksamhet ska säkras på detta sätt, ett sätt att minska det beroendet är att skapa ett ödrifts område i Enköpings tätort med hjälp av Ena energi. Ödrift innebär enkelt uttryckt att stadsnätet kopplas ifrån regionnätet och att kraftvärmeverket blir källan till elförsörjningen för staden. På detta sätt skulle behovet av reservkraft till samhällsviktiga verksamheter inom tätorten minska.

Kommunen bör också fastställa vilken typ av trygghetspunkter man vill erbjuda medborgare i händelse av kriser, där bedöms samhällsförväntan vara att det finns någon form av värmelokal där större grupper kan härbärgas och ges information, möjlighet att ladda mobil utrustning. Med ö drif kan detta relativt enkelt åstadkommas i tätorten, i kransorter måste detta ske med reservkraft. Förslagsvis tas beslut om detta efter att ödrifts alternativet har utretts eller avslagits då utkomsten av detta är avgörande för vad befintlig reservkraft räcker till och hur mycket reservkraft det behövs köpas in för att uppfylla lagkraven på kommunal verksamhets kontinuitet.

Inom ramen för det uppdrag som gavs med anledning av revisionsrapporten så har det undersökts vilka tekniska möjligheter det finns på Ena energi att koppla in sig och driva tätorten i ödrift. Resultaten är lovande, kapacitetsmässigt kan Ena producera ca 50% av normalbehovet under vintern vilket bedöms kunna täcka större delen av samhällsviktig verksamhet. Det har också gjorts tester som

visar att Ena kan gå över i husturbindrift vid bortfall av regionnätet, detta är en viktig förutsättning för ödrift. Kontakter har tagits med E.on som vid en första anblick anser att det bör vara möjligt att spänningsätta vissa delar av tätorten, detta förutsätter dock att Ena kopplas in på ett av Vattenfalls ställverk för regionnätet, Vattenfall är positiva till att bidra till en ödriftplan i Enköping, men vill gärna att en vidare dialog förs med Svenska kraftnät (SvK) elberedskap, med tanke på vad som ska prioriteras, hur ödriftplaneringen ser ut i regionen i övrigt mm. Uppfattningen är att Vattenfall är behjälpliga i inledningsskedet med att koppla ihop ENA Energi med E.On Elnäts fördelningsstationer, och att rollen därefter blir relativt passiv.

Det som behöver utredas vidare är Enas reglerförmåga för att säkerställa att man klarar viss variation i spänning och frekvens samt att dimensionera reservkraft till Ena för att kunna dödnätsstarta anläggningen. Detta görs genom att hyra in en extern part som kan simulera olika ödrifts variationer och att Ena energi får nyttja KS reservkraftverks som användes vid gamla kommunhuset.

I kontakter med SvK har det framkommit att det finns beredskapspengar att söka för ödrift, då ödrift ses som en viktig nationell resurs för att återstarta det regionala eller nationella nätet efter en större störning. En ansökan till SvK är under framtagande för att klargöra vilket stöd som kan fås från nationellt håll.

Det ska dock poängteras att hela tätorten inte kommer kunna få tillgång till el samtidigt utan en prioritering måste göras och eventuellt att man varierar vilka områden som ges tillgång efter behov. Detta innebär att även vissa ej prioriterade kunder får el om de ligger på samma ledning, i och med att det är i tätorten kan det vara en fördel då Ena måste använda fjärrvärmenätet för att kylsänka för att kunna producera el och många fastigheter är kopplade till det. Även om man alternerar vilka ledningar som spänningsätts så genom att fjärrvärmen då samtidigt cirkuleras så förlänger man avsevärt utkylningstiden i fastigheter vilket förlänger tiden tills bostäder måste evakueras.

På samma sätt som det tillkommer provnings, underhålls och drivmedelskostnader så skulle ödrifts alternativet kräva att det läggs ett ytterligare uppdrag på Ena att förvalta ödrifts kapaciteten, detta bedöms dock

avsevärt mindre resurskrävande då de redan idag producerar el i sin normala verksamhet.

En viktig aspekt av ödrifts resonemanget är att elproduktion vid kraftvärmeverk inte ansetts lönsamt om man undantar senaste tidens elpriser. Att säkra kommunens tillgång på elkraft via Ena energi innebär att ett fortsatt kommunalt ägande är nödvändigt då elprisfluktuationen gör att en ägare som ser på det enbart affärsmässigt skulle kunna lägga ner elproduktionen om den bedömdes inte ge tillräcklig avkastning.

Slutsats

Givet de stora konsekvenser som skulle uppstå i samhället vid ett större eller långvarigt elbortfall bedöms Enköping vara underdimensionerat vad det gäller reservkraft.

Samtliga omvårdnadsboenden har ett elberoende som vid bortfall riskerar liv och hälsa men bra tre har möjlighet att koppla in reservkraft. För att kunna producera större volymer mat har måltid pekat ut de fem större skolköken inne i Enköping som prioriterade. Kommunens VA täkter har nu endast reservkraft med relativt kort uthållighet och kommunens krisledning har ingen egen reservkraftsmatad ledningsplats.

Genom ödrift skulle kommunen få ett diversifierat sätt att driva många av sina, i tätorten, placerade verksamheter. Behovet av mobil reservkraft skulle minska och därmed också riskerna med säkra bränsleleveranser under störda förhållanden.

Fram till nu har utredningen skett med endast insatser av lite tid och möten med olika intressenter, det rekommenderas att det tillsätts en riktig projektgrupp som ges uppdraget att dels genomföra simuleringen av ödrift på Ena energi, dels utifrån svaret från SvK gör en kostnadskalkyl av ödriftsalternativet inklusive driftskostnader och intäkter som kan jämföras med ett alternativ med enbart reservkraft till verksamheterna.

Baserat på ovanstående föreslås följande åtgärder

Att gå vidare med ett pilotprojekt om ödrift av delar av Enköpings centralort

Att Ena energi ska genomföra de simuleringar och tekniska tester som behövs för att avgöra anläggningens reglerbarhet vid ödrift.

Att ENA Energi får låna kommunens stora reservkraftverk under utredningstiden

Att utreda hur kommunen kan skapa en robustare tillgång till bränsle även under störda förhållanden för alla nämnders viktiga verksamheter.

Att ta fram en strategi för hur kommunala fastigheter som inrymmer samhällsviktig verksamhet ska förses med antingen inkopplingspunkter för reservkraft eller vid behov fast installerad reservkraft.

Paragraf 70

Ärendenummer KS2021/8

Svar på revisionsrapport - Granskning av kommunens kris- och katastrofberedskap kopplat till el- och vattenförsörjning

Beslut

1. Svaret på revisionsrapporten läggs till handlingarna.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden ta fram en ambitionsnivå för en nödvattenförsörjning som beaktar såväl VA-anlutna kunder som det bredare geografiska områdesansvaret. '
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en ambitionsnivå för elförsörjning till samhällsviktiga verksamheter.
4. Punkt 2 och 3 återrapporteras under år 2021.

Beskrivning av ärendet

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat kommunens kris- och katastrofberedskap kopplat till el- och vattenförsörjning. Granskningen syftar till att bedöma om kommunen har en ändamålsenlig beredskap för att kunna hantera allvarliga händelser och kriser inom el- och vattenförsörjningen. Resultatet av granskningen redovisas i Revisionsrapport - Granskning av kommunens kris- och katastrofberedskap kopplat till el- och vattenförsörjning och medföljande missiv med ärendenummer KS2021/8.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen tackar för en väl genomförd revision med relevanta resultat och förslag på åtgärder.

I svaret till revisorerna redogörs för ett antal åtgärder som Kommunledningsförvaltningen ser att Enköpings kommun behöver göra för att nå en ändamålsenlig beredskap utifrån revisionens frågeställningar.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att stora delar av det arbetet idag redan är igångsatt eller på väg att startas. Utifrån rekommendationspunkterna 2 och 3 ser Kommunledningsförvaltningen ett behov av att komplettera nuvarande inriktning med ett uppdrag om att ta fram en ambitionsnivå för dricksvattenförsörjningen som beaktar såväl VA-anlutna kunder som det bredare geografiska områdesansvaret.

Utifrån rekommendationspunkt 4 ser Kommunledningsförvaltningen ett behov av att ta fram en ambitionsnivå för elförsörjning till samhällsviktiga verksamheter.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att framtagandet av en ambitionsnivå för dricksvattenförsörjningen kan komma att påverka ett antal verksamheter, i deras roll som konsument. Utöver detta bedöms att arbetet ryms inom ramen för krisberedskapens respektive VA-avdelningens budgetar. Arbetet med att ta fram en ambitionsnivå för elförsörjning till samhällsviktig verksamhet hanteras ryms inom ramen för krisberedskapens budget men kan även den komma att påverka verksamheter i deras roll som konsument och potentiell mottagare av el.

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunfullmäktige

1. Svaret på revisionsrapporten läggs till handlingarna.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden ta fram en ambitionsnivå för en nödvattenförsörjning som beaktar såväl VA-anslutna kunder som det bredare geografiska områdesansvaret.
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en ambitionsnivå för elförsörjning till samhällsviktiga verksamheter.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beredning

Arbetsutskottet har berett ärendet den 20 april 2021 och lämnat förslag till beslut.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till kommunfullmäktige

1. Svaret på revisionsrapporten läggs till handlingarna.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden ta fram en ambitionsnivå för en nödvattenförsörjning som beaktar såväl VA-anslutna kunder som det bredare geografiska områdesansvaret.
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en ambitionsnivå för elförsörjning till samhällsviktiga verksamheter.

Kommunstyrelsens beredning

Kommunstyrelsen har berett ärendet den 27 april 2021 och lämnat förslag till beslut.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Svaret på revisionsrapporten läggs till handlingarna.

2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden ta fram en ambitionsnivå för en nödvattenförsörjning som beaktar såväl VA-anlutna kunder som det bredare geografiska områdesansvaret.
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en ambitionsnivå för elförsörjning till samhällsviktiga verksamheter.
4. Punkt 2 och 3 återrapporteras under år 2021.

Kopia till:
[Klicka här för att ange text.](#)